

167

Undervisningsministeriet. København, den 7. Februar 1938.

Journ. Nr. 309 111/87.

Efter at der paa de aarlige Finanslove i en lang Aarrække — under Undervisningsministeriets Budget siden Finansaaret 1912—13 (R. T. 1911—12, Till. B. Sp. 1513—16) — har været optaget en Bevilling til Fribefordring paa Statsbanerne til Fremme af humane Formaal, blev der paa Finansloven for Finansaaret 1937—38 (R. T. 1936—37, Till. A. Sp. 1535—36) for første Gang optaget en Bevilling — paa 126 000 Kr. — til Fribefordring paa Privatbaner i det i Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 10. April 1937 om Fribefordring for Skoleelever m. v. paa Jernbaner under Afsnit I (Ferierejser) og III (Skovture og andre 1 Dags Udflugter) omhandlede Omfang. Beløbet blev fastsat paa Grundlag af, hvad Udgiften vilde have udgjort i Finansaaret 1934—35, saafremt de da gældende Regler for Fribefordring paa Statsbanerne tillige havde været gældende for Privatbanerne. Paa Finanslovforslaget for Finansaaret 1938—39 (R. T. 1937—38, Till. A. Sp. 1593—94) er den paagældende Konto opført med i alt 2 116 000 Kr., hvoraf 126 000 til Fribefordring paa Privatbaner, og ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 14. Januar 1938 er Kontoen under Hensyn til Statsbanernes Udgift til Fribefordring i Finansaaret 1937—38 søgt forhøjet med 247 000 Kr.

Fra Danske Privatbaners Fællesrepræsentation har Ministeriet modtaget et Andragende om, at der under Hensyn til, at Udgiften i Finansaaret 1937—38 har udgjort i alt ca. 160 500 Kr., maa blive søgt efterbevilget et Beløb af 34 500 Kr., og at der paa Finansloven for Finansaaret 1938—39 maa blive tilvejebragt Hjemmel for, at Adgangen til Fribefordring for Privatbanernes Vedkommende udvides til ogsaa at omfatte de i fornævnte Bekendtgørelses Afsnit II omhandlede Rejser (Skolerejser), hvorefter der vilde være fuld Ligestilling mellem Stats- og Privatbanerne med Hensyn til Fribefordring. Den med denne Udvidelse forbundne Merudgift anslaaer Fællesrepræsentationen til 28 000 Kr.

Undervisningsministeriet maa for sit Vedkommende anse det for rimeligt, dels at de Børn, der bor ved Privatbaner, faar samme Mulighed for at udnytte Adgangen til Fribefordring paa Skolerejser som de ved en Statsbane boende Børn, dels at der skabes Mulighed for ogsaa at foretage Skolerejser til de ved Privatbaner beliggende Udflygtssteder, og man kan derfor anbefale, at Adgangen til Fribefordring paa Skolerejser udvides til ogsaa at omfatte Privatbaner.

Med Hensyn til Fastsættelsen af Vederlaget til Privatbanerne for Ydelsen af Fribefordring — efter de for Fribefordring med Statsbanerne gældende Regler — anser man det ikke for rimeligt, at Staten betaler den fulde tarifmæssige Betaling, idet denne Befordring af Skolebørnene paa Privatbanerne kun er en effektiv Udgift for disse, naar der skal sættes Særtog i Gang eller benyttes væsentlig mere Materiel end sædvanlig, og der desuden maa regnes med, at Privatbanernes Takster ligger noget højere end Statsbanernes. Man skal derfor foreslaa, at Statens Tilskud ansættes til et fast Beløb, der omtrentlig svarer til den tarifmæssige Betaling ÷ 10 pCt. Er den faktiske Udgift mindre end Bevillingen, udbetales dog kun det til tarifmæssig Betaling svarende Beløb. Denne Bevilling skal da, hvis den skønnes at staa i et urimeligt Forhold til Privatbanernes Ydelse, kunne reguleres paa de aarlige Finanslove. I Overensstemmelse hermed skal man, da der for Finansaaret 1937—38 er konstateret en ret betydelig Forskel mellem Bevillingen, 126 000 Kr., og det Beløb, som Vederlaget efter foranstaaende Beregning vilde have udgjort, nemlig 144 000 Kr. (160 000 Kr. ÷ 10 pCt.), anbefale, at Bevillingen for Finansaaret 1938—39 forhøjes med 18 000 Kr. til 144 000 Kr., samt — under Hensyn til den foreslaaede Indførelse af Adgang til Fribefordring paa Skolerejser — med yderligere 25 000 Kr. (28 000 Kr. ÷ 10 pCt.), altsaa i alt med 43 000 Kr. til 169 000 Kr.

Det tilføjes, at man for Finansaaret 1937—38 er sindet ved 2den Behandling af Tillægsbevillingslovforslaget for nævnte Finansaar at stille Forslag om en Forhøjelse af Bevillingen til Privatbanerne med 18 000 Kr., men fremtidig skulde